

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 52-654-01-56
Дата: 04 / 06 / 2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

1254
Сараф

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

52-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за допълнение на Закона за здравето, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроекта да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2026 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Санданов
Богдан Богданов
Даниел Цуденов
Стефан Шибанов
Ивайло Мирчев
Ана Боданова
Мария Димитрова
Тимо Попов
Свекел Тимчев

Асано Асанов

Амисаев, Сидерова

Матя Матеева

Павел Попов

Мадри Уваев

Владимир Попов

Алихан С. Хитанов

Самат у Кайденов

ЗАКОН

ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

(обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66, 68, 99, 104 и 106 от 2013 г., бр. 1, 98 и 107 от 2014 г., бр. 9, 72, 80 и 102 от 2015 г., бр. 17, 27, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 102 от 2017 г., бр. 18, 77, 91, 98 и 102 от 2018 г., бр. 24, 58, 99 и 101 от 2019 г., бр. 23, 28, 34, 44, 67, 103, 105 и 110 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 8, 17, 18, 32, 41, 58 и 62 от 2022 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2022 г. – бр. 94 от 2022 г.; изм., бр. 102 и 104 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 86, 96 и 102 от 2023 г., бр. 35, 39 и 85 от 2024 г. и бр. 25 и 52 от 2025 г., бр.16 от 2026г.)

§ 1. В чл. 108а се правят следните допълнения:

1. В ал. 7 накрая се добавят думите “след като се идентифицират по реда на чл. 5, ал. 2 от Закона за електронното управление, с изключение на средства за електронна идентификация с ниво на осигуреност “ниско”. Подаването на заявления и заявления-декларации към информационната база данни по ал. 1 се смята за електронна административна услуга по смисъла на Закона за електронното управление.”.

2. Създава се нови ал. 8 и 9:

“(8) Подаването на заявления и заявления-декларации по електронен път може да бъде подавано и чрез пълномощник по реда на чл. 24 от Закона за електронното управление или чрез прилагане на електронен образ от нотариално заверено пълномощно.

(9) Чрез информационната база данни по ал. 1 се реализира система за автоматизирана оценка на риска от незаконосъобразно установяване на трайна неработоспособност. При установен висок риск във връзка с действия на ТЕЛК, случаят се разглежда от НЕЛК, а при установен висок риск във връзка с действия на НЕЛК - от оправомощени от министъра на здравеопазването лица.”

3. Настоящата ал. 8 става ал. 10.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Законът влиза в сила в двумесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник".

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Андиев
Богдан Бочков
Джурджу Мухомов
Иван Иванов
Иван Мичев
Анна Богданова
Мария Димитрова
Тимо Попов
Свилен Трифонов
Росина Росинова
Александър Сидоридес
Метя Петрова
Татяна Попов
Любен Иванов
Владимир Попов
Антонис Н. Антонис
Химитоз Каиренов

МОТИВИ

Към Законопроект за допълнение на Закона за здравето

С настоящия законопроект се предлага коригиране на един дефицит в електронната система за медицинска експертиза, а именно, че съгласно становище на Министерство на здравеопазването, тя не предоставя електронни административни услуги и съответно Законът за електронното управление не е приложим. Това на практика означава, че единствено с квалифициран електронен подпис и то изключвайки облачни такива. Това създава неудобство за пациентите, които не могат да се възползват от алтернативни методи за идентификация и за ползване на услугите в системата.

Предлага се и създаване на система за автоматизирана оценка на риска от незаконосъобразно установяване на трайна неработоспособност, или т.нар. "фалшиви ТЕЛК решения", за които има множество сигнали (реално издадени решения на база на грешно-описана фактическа обстановка).

Тъй като решенията трябва да стъпват на реална история на диагнози и изследвания, което е проверимо през НЗИС, е възможно да бъде изградена система от правила и дори елементи на изкуствен интелект, които да откриват автоматично аномалии и риск от противоправно поведение. След установяване на висок риск, съответният случай следва да се разгледа от НЕЛК (ако действията са на ТЕЛК) и от МЗ (ако действията са на НЕЛК).

Такъв контролен механизъм, дори да не установява всички случаи на злоупотреби, ще създаде среда на непредвидимост за злоупотребяващите и ще повиши риска за тези лица, което съответно ще доведе до намаляване на фиктивни/фалшиви ТЕЛК решения, чрез които се източва социалната система и се получават неправомерни придобивки, и всичко това на гърба на реално нетрудоспособните хора, които имат нужда от тази подкрепа.

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Андалев
Борислав Бончев
Надяна Върбанова
Албена Иванова
Ивайло Мирчев
Анна Бодарева
Марина Димитрова
Тимо Попов
Светлин Трифонов

Василий Васильевич

Александров Александрович

Иван Иванович

Павел Павлович

Александр Александрович

Виктор Викторович

Александр С. Александрович

Александр Александрович

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	<p>Настоящата законодателна инициатива се основава на необходимостта от преодоляване на установени дефицити в електронната система за медицинска експертиза и от въвеждане на по-ефективни механизми за превенция и контрол върху незаконосъобразното установяване на трайна неработоспособност. Действащият режим създава практически затруднения за пациентите, доколкото ограничава възможностите за електронна идентификация и достъп до услугите в системата, без да допуска достатъчно алтернативни и съвременни способи за удостоверяване на самоличността. Наред с това липсата на автоматизиран механизъм за оценка на риска от неправомерно издадени експертни решения ограничава възможностите за своевременно откриване на аномалии, несъответствия и индикации за противоправно поведение при установяването на трайна неработоспособност. С предложените изменения се създават условия за по-достъпно, сигурно и ефективно електронно административно обслужване, както и за изграждане на система за автоматизирана оценка на риска, основана на проверими данни от Националната здравно информационна система и последващ контрол от компетентните органи. Очакваният резултат е ограничаване на злоупотребите, повишаване на прозрачността и доверието в медицинската експертиза, защита на обществения ресурс и гарантиране, че подкрепата достига до лицата с действителна нужда от нея.</p>
Заинтересовани групи	<p>Министерство на здравеопазването, Министерство на труда и социалната политика, Сдружения на хора с увреждания, Омбудсман</p>

Елементи на оценката	Аргументация
Анализ на разходи и ползи	На фона на минимални разходи за привеждане на системите на ТЕЛК/НЕЛК и портала за административни услуги в съответствие с новата услуга, се очаква значимо (не по-ниско от 20%) намаляване на случаите на злоумишлени действия водещи до неправомерно отпускане на социални придобивки
Административна тежест и структурни промени	Предложението предвижда облекчаване на административната тежест за лицата с намалена трудоспособност, позволявайки им да ползват електронни административни услуги.
Въздействие върху нормативната база	По пълноценно интегриране на ЗЕУ, достигащо ниво на стандартизация с други административни дейности при ползване на услугите на ТЕЛК/НЕЛК.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	С предложените промени се надграждат възможностите за равно третиране от държавата, както по отношение на географските отстояния, така и на времевите разлики. Тази възможност хармонизирано балансира административната дейност и по отношение на разнородна демография.

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Андрув
 Богдан Богданов
 Милена Мързавца
 Игор Увенов
 Святило Мирчев
 Анна Богданова
 Мария Шишманова
 Тело Попов
 Свещен Трифонов
 Росино Росинов
 Александър Сидерков

Жанна Павлова

Татьяна Павлова

Александр Павлов

Владимир Павлов

Александр С. Александров

Александр Александров